

JAKE–Järjestö- ja kansalaistoiminnan kehittämishanke

Toimintasuunnitelma vuodelle 2016

JAKE–JÄRJESTÖ- JA KANSALAISTOIMINNAN KEHITTÄMISHANKE

JAKE-hanke on Pohjois-Karjalan kansanterveyden keskuksen, Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistyksen ja Pohjois-Karjalan Kylien kumppanuushanke. Kehittämishankkeen **päämääränä on kehittää paikallisia ja alueellisia järjestö- ja kansalaistoiminnan toimintarakenteita ja yhteistyömuotoja terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi Itä-Suomen alueella.** Päätaavoitetta tukevat osataavoitteet:

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen (Terveys-JAKE)

- Kunta-järjestökumppanuuden kehittäminen terveyden edistämässä
- Paikallisen järjestöyhteistyön tiivistäminen terveyden edistämässä
- Terveysviestinnän kehittäminen

Järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan uudet muodot (Moni-JAKE)

- Pohjois-Karjalan Järjestöasiain neuvottelukunnan (JANE) toiminnan kehittäminen
- Pohjois-Karjalan Järjestöasiain neuvottelukunnan (JANE) levittäminen muualle Itä-Suomeen ja tiedottaminen muualle Suomeen
- Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen
- Järjestö-julkinen yhteistyö maahanmuuttajatyössä
- Järjestöjen toiminnan monikulttuuristaminen
- Maahanmuuttajien osallistumisen lisääminen ja kehittäminen

Kylät ja paikallisyhteisöt hyvinvointitoimijoina (Kylä-JAKE)

- Paikallisyhteisöjen rakenteiden ja yhteistoiminnan vahvistaminen hyvinvointiin ja arjen turvaan liittyvissä asioissa
- Pohjois-Karjalan maaseututoimijaverkoston järjestöyhteistyön kehittäminen
- Kuntien, viranomaisten ja paikallisyhteisöjen hyvinvointiyhteistyön kehittäminen
- JAKE-toimintamallin levittäminen Itä-Suomen maaseutuverkostoille ja kunnille

Päämäärää tukevat yhteiset tavoitteet vuodelle 2016:

Tavoite 1: Järjestöjen ja julkisen sektorin yhteistyön kehittäminen

Järjestötoiminnan ja kunnan kohtaamisalustana kehitetään foorumitoimintaa (Hyvinvointihytinät, kuva 3). Järjestöt ja kunnat tekevät yhteistyötä hyvinvointikertomustyössä. Tavoitteellisen yhteistyön myötä järjestöt ovat osana kunnan hyvinvointipalveluverkoston, jossa on järjestölähtöisiä palvelukumppanuuksia. Järjestö-kunta yhteistyön kehittäminen on linjattu P-K:n yhdistysohjelman painopisteiden mukaisesti.

Tavoite 2: Järjestöjen välisen yhteistyön kehittäminen

Yhdistyshuoltamo tukee paikallista yhdistystoimintaa syksystä 2016 alkaen. Pohjois-Karjalan Järjestöasiain neuvottelukunnan JANEn ja verkostotyön kautta saavutetaan yhtenäisempi ja tiivistä yhteistyötä tekevä järjestöverkosto. Järjestötiedon tukemiseksi tuotetaan yhdistystoimintaa tukevia oppaita ja kehitetään verkkosivuja.

Tavoite 3: Kansalaistoiminnan kehittäminen

Kansalaisten osallistumista ja toimintaa ympäröivässä yhteiskunnassa tuetaan ja aktivoidaan myös järjestöjen ulkopuolella, suoraan osallistujina/ksi. Tavoitteena on itäsuomalaisten parempi ja laajempi osallisuus. (Vuoden 2016 aikana määritetään JAKEn yhteinen kärki kansalaistoiminnan kehittämiseksi, mutta vuosi 2016 tehdään kukin teema omasta näkökulmastaan.)

JAKE-hankkeen toimintasuunnitelma vuodelle 2016

Tavoite 1. Järjestöjen ja julkisen sektorin yhteistyön kehittäminen

Tavoite (pilotetaan)	Toimenpide	Tulos 2016	Indikaattori
Hyvinvointihytinät kokoavat kunta - ja järjestötoimijat säännöllisesti yhteen pilottikunnissa. Tavoitteena vuoropuhelu ja yhteisen kumppanuuden lisääminen.	<p>Järjestetään yhteisiä foorumikokoontumisia eli Hyvinvointihytinöitä 2-3 kertaa vuodessa viidellä eri paikkakunnalla (Liperi, Outokumpu, Juuka, Kontiolahti, Kitee). Tapaamiset järjestetään kuntien kanssa yhteistyössä yhdessä sovittujen teemojen pohjalta, jolla tavoitellaan toiminnan vakiintumista (P-K:n Yhdistysohjelma 3.5)</p> <p>Hyvinvointihytinöiden kautta tuetaan kuntien hyvinvointikoordinaattoreita tekemään järjestelmällistä yhteistyötä yhdistyksiin päin, esimerkiksi hyvinvointikertomusten (hvk) valmistelussa</p> <p>Aktivoidaan paikallisyhdistyksiä kuntien hyvinvointityöhön</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kansanterveysyhdistysten järjestökoalitio (terveys) ➤ kyläpäällikköillat (kylät) ➤ 	<p>Toiminta on juurrutettu 5 pilottikunnassa järjestö- ja kansalaistoiminnan sekä kuntaorganisaation kohtaamispaikaksi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hyvinvointihytinät-toimintamalli (kuva 3) ➤ Kunnat tekevät tiivistä yhteistyötä yhdistysten/järjestöjen kanssa hyvinvointikertomuksen suunnittelussa, toteutuksessa, arvioinnissa <p>Paikallisyhdistykset ovat tietoisia kunnan hyvinvointipainopisteistä ja mahdollisuuksien mukaan suunnittelevat oman organisaationsa toiminnan, sellaiseksi, että se tukee tavoitteiden saavuttamista</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ yhdistystoimijat ovat osa kunnan hyvinvointipalvelu-verkostoa 	<p>Kokoontumiskerrat ja osallistujamäärät</p> <p>Arviointiraportti kunta-järjestö-yhteistyöstä (kysely/teemahaastattelu)</p> <p>Aktiivisten yhdistystoimijoiden lukumäärä, jotka ovat osallistuneet hyvinvointisuunnitelman /hyvinvointikertomusten vuosikellotoimintaan</p>
Järjestöyhdyshenkilöt kunnissa yhteistyön helpottamiseksi	Kuntien hyvinvointiryhmät nimeävät järjestöyhdyshenkilöt (hyvinvointikoordinaattori ja/tai muita henkilöitä) (P-K:n Yhdistysohjelma 3.4)	Pilottikunnissa on nimetty järjestöjen yhdyshenkilö/henkilöitä	Yhdyshenkilöt on nimetty Yhdyshenkilöiden määrä

Tavoite 2. Järjestöjen/yhdistysten välisen yhteistyön kehittäminen

Tavoite (piilotetaan)	Toimenpide	Tulos 2016	Indikaattori
Perustetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa Pohjois-Karjalaan Yhdistyshuoltamo, joka tukee, auttaa ja kehittää maakunnan yhdistystoimintaa.	Kootaan yhteen eri yhdistysten/järjestöjen tarjoamia tukipalveluja, neuvottelut eri toimijoiden kanssa, yhteistyösopimusten tekeminen, tarvittavien koulutusten järjestäminen (P-K:n yhdistysohjelma 2.5) Järjestötiedottamisen uudistaminen Pohjois-Karjalassa <ul style="list-style-type: none"> ➤ Järjestötietopalvelu Jelliä uudistetaan vuonna 2016, jonka yhteyteen suunnitellaan Yhdistyshuoltamo-sivuston tuottaminen (oma ilme) Jellin alisivustoksi ➤ JAKE kokoaa paikallistoimijoita Huoltamon valmisteluun ja toteutukseen 	YHDISTYSHUOLTAMO Pohjois-Karjala kokoaa yhteen ja tarjoaa yhdistyksille koko maakunnassa tukipalveluita yhteisesti sovittujen teemojen mukaisesti (esim. koulutus, tiedottaminen, taloushallinto, työllistäminen, vapaaehtoistoiminnan kehittäminen ja hankevalmistelu <ul style="list-style-type: none"> ➤ Järjestöneuvonnan tukipalveluiden kehittäminen ja tavoittavuuden lisääminen ➤ Tiivistynyt järjestöyhteistyö eri toimijoiden välillä ➤ Järjestöjen yleissopimus huoltamotoiminnasta ➤ Nettisivut (Jelli/yhdistyshuoltamo) 	Yhdistyshuoltamon toteutuminen (avaaminen 10/2016) Yhtenäisesti paketoitujen tukipalvelujen määrä Yhdistyshuoltamoon sitoutuneiden taustaorganisaatioiden määrä
Pohjoiskarjalaisen verkostotyön vahvistaminen	Yhteistyöverkostojen kehittäminen huomioiden Miun yhdistys -yhdistysohjelman tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset Kaksi kertaa vuodessa järjestettävät kaikille yhdistyksille avoimet verkostopäivät. Hankkeen tavoitteita tukevien teematyöryhmien (Hyvinvointihytinät, Yhdistyshuoltamo) järjestäminen	Toiminnalliset verkostot, joita JAKEn työntekijä koordinoi. Verkostojen tavoitteiden selventäminen. Yhteistyössä tehdyt tapahtumat, koulutukset ja toimet. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Terveys-JAKE: Viestintärinki, Kansanterveysyhdistysten verkosto, Semppi-terveyspisteverkosto ➤ Moni-JAKE: monikulttuurikeskusten verkosto, järjestöjen monikulttuurisuusverkosto MOVE, vapaaehtoistoiminnan verkosto, JANEn koulutustyöryhmä Janeko ➤ Kylä-JAKE: Maaseututoimijaverkosto, Kiertävien toimijoiden verkosto, KYLÄTIETO Pohjois-Karjala 	Verkostojen tapaamisten määrä osallistujamäärät osallistuvien yhdistysten määrä Raportoidaan myös esimerkkejä verkostojen tavoitteista ja niiden toteutumisesta
Yhdistystoimintaa tukevien oppaiden tekeminen ja verkkosivujen kehittäminen	KYLÄTIETO Pohjois-Karjala ja Semppi-sivustojen, Vapaaehtoistoimintaa Pohjois-Karjalassa – sivusto/opas? kehittäminen ja markkinointi Järjestökyselyn uusiminen (edellinen tehty vuonna 2014) Hankkeen tuottamat oppaat ja muut materiaalit	Järjestötiedon tuottaminen yhtenäisellä tavalla <ul style="list-style-type: none"> ➤ JAKE-järjestökyselyn tulokset ➤ Hyvinvointihytinät-raportti ➤ Semppi-terveyspiste –vaikuttavuusraportti ➤ Hankeraportit/oppaat ja mahdolliset opinnäytetyöt 	Oppaiden ja raporttien määrä Verkkosivujen kävijämäärät Mediaosumat

Pohjois-Karjalan järjestöasiain neuvottelukunnan JANEn kehittämistoiminta sekä kehittyvä JANE	Moni-Jaken vapaaehtoistoiminnan kehittäjä toimii Pohjois-Karjalan Järjestöasiain neuvottelukunnan JANEn ja JANEn työvaliokunnan sihteerinä, asioiden valmistelijana ja eteenpäin viejänä. Kehitetään JANEn toimintaa. Miun yhdistys –yhdistysohjelman edistäminen: seurataan ja fasilitoidaan yhdistysohjelmasta liikkeelle lähteviä toimenpiteitä	Aktiivisesti toimiva JANE ja entistä useampi järjestötoimija Pohjois-Karjalassa tuntee JANEn ➤ Kehittyvä JANE Järjestöyhteistyön tiivistyminen ja neuvottelujen käynnistäminen vakaan toiminnan ylläpitämiseksi Miun yhdistys – ohjelman esittelyt ja työskentely yhdistysten kanssa	JAKE-järjestökyselyn tulokset Kehittyvän JANEn toimintaresurssit on yksilöity
---	--	---	--

Tavoite 3. Kansalaistoiminnan kehittäminen

Tavoite (piilotetaan)	Toimenpide	Tulos 2016	Indikaattori
Vapaaehtoistoiminnan tiedottamista kehitetään siten, että tietoa vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksista ja vapaaehtoistoiminnan perusperiaatteista on helposti saatavilla. (Yhdistysohjelma 2.1)	Vapaaehtoistoiminta –sivustoa ylläpidetään ja kehitetään osana uudistuvaa Jelliä (www.jelli.fi/vapaaehtoistoiminta) Kokeillaan vapaaehtoistoiminnan infojen järjestämistä ns. suurelle yleisölle osana vapaaehtoistoiminnan verkoston toimintaa Vapaaehtoisten päivä joulukuussa yhdessä kumppaneiden kanssa Vapaaehtoistoiminnan verkoston toimintaa kehitetään ja vakiinnutetaan	Vapaaehtoistoiminta –sivusto on siirretty uudelle alustalle osana Jellin uudistamista Vapaaehtoistoiminnan info on suunniteltu, toteutettu (2-4 krt). On arvioitu toiminnan tarpeellisuus Järjestetään vapaaehtoisten päivän tapahtuma Vapaaehtoistoiminnan teematyöryhmästä on tullut Joensuun alueen vapaaehtoistoiminnan verkosto	Sivuston laajuus ja toiminnallisuus (tarkemmat indikaattorit kehitetään Jellin arvioinnin kanssa) Infojen määrä ja osallistujamäärä
Maahanmuuttajien osallisuuden edistäminen	Maahanmuuttajien mahdollisuudet tapahtuma Maahanmuuttajien tukeminen osallistumisessa kunnan toimintaan ja yhteiskuntaan osallisuuden edistäminen	Tapahtuma loka-marraskuussa 2016 Maahanmuuttajien äänen esille saaminen kunnallisten ohjelmien valmistelussa Kuntavaaleihin 2017 maahanmuuttajien asioiden esille tuominen ja aktivointi ehdokkaiksi (ehdokashankinta syksy 2016), valtakunnallinen yhteistyö Monihelin ja ETNON kanssa Netin palstoilla tapahtuva neuvonta suomalaisen yhteiskuntaan	Osallistujamäärä, esittelijäorganisaatioiden määrä Työpajojen pitäminen (maahanmuuttajien ääni, vaalitiedotus) Lyhyt raportti nettineuvonnasta

Kehitetään terveysviestintää ja tuetaan väestön itsehoitoa	Semppi-terveyspisteiden markkinointia itsehoidon kehittämiseksi Terveyskampanja keväällä 2016 yhteistyökumppanien kanssa, jossa tehdään yhteistyötä maakunnallisten ja paikallismedioiden kanssa	Semppi-terveyspisteiden verkosto ➤ Semppi-terveyspiste-brändin levitys Terveys - ja hyvinvointitapahtuma/kampanja Itä-Suomen alueella ➤ Semppi-kampanjamalli Paikallisyhdistysten yhteistyö terveyspisteillä	Pisteiden ja tapahtumien lukumäärä Tapahtumien lukumäärä, yhdistysten lukumäärä, kävijämäärät
Arjen turvan edistäminen paikallis yhteisöissä	Kylien pelastusryhmätoiminnan kehittäminen yhteistyössä Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen kyläturvallisuushankkeen kanssa Kyläturvakortit kootaan osaksi Kylätieto Pohjois-Karjalaa	Kylien pelastusryhmiä perustettu Paikallisyhteisöjen turvatieto on lisääntynyt Kylat.fi sivuilla kyläkohtaiset kyläturvakortit	Ryhmiä määrä Turvakorttien määrä

Kehittämishankkeen toiminta Itä-Suomen alueella (Etelä- ja Pohjois-Savo)

Tavoitteiden 1-3 sisältöjen mukaisesti

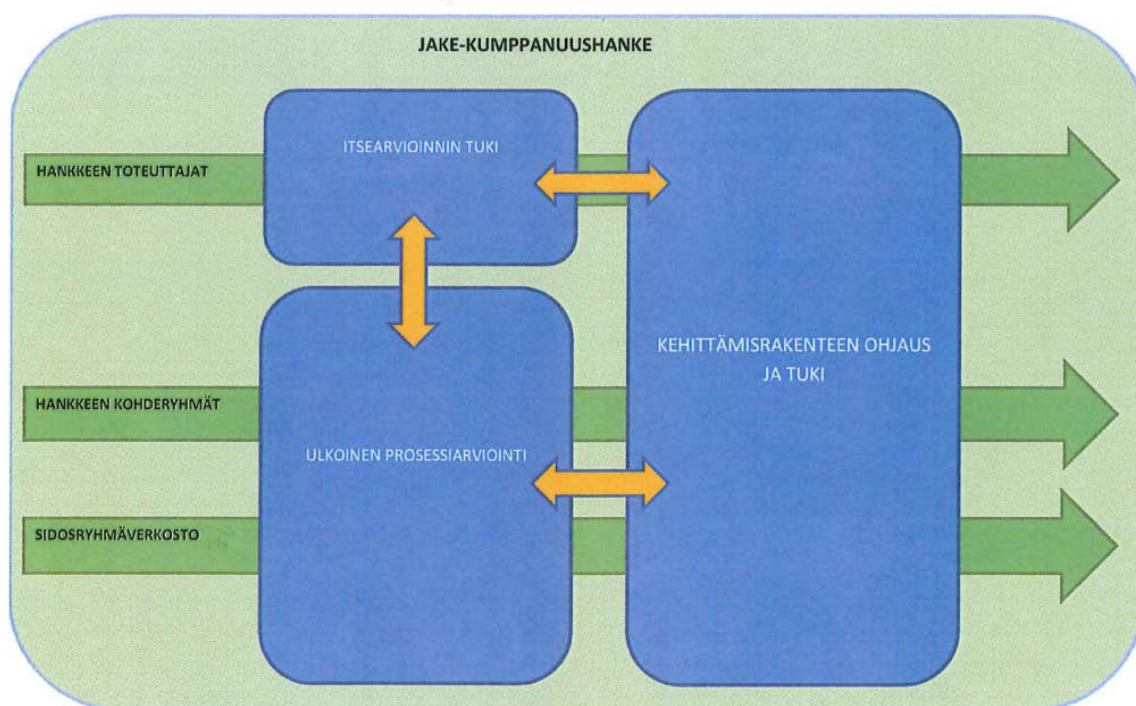
Tavoite	Toimenpide	Tulos 2016	Indikaattori
Jaetaan kunta-järjestö-yhteistyön tekemisen tapaa Itä-Suomessa	Kontaktoituminen paikallisiin järjestötoimijoihin (seminaarit, koollekutsuminen) sekä kuntajohtajiin (kuntajohtajatapaamiset) Etelä- ja Pohjois-Savossa. Neuvotellaan 1-4 kunnan kanssa HyvinvointiHyntinä-kokeilujen aloittamisesta. Aktivointitilaisuudet järjestetään yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Järjestöjen ja kuntien työntekijöiden yhteiset koulutukset monikulttuurisuustyössä	Etelä- ja Pohjois-Savon toimijat tuntevat HyvinvointiHyntinöiden toimintamallin. Toiminta on käynnistetty/mahdollisuudet kartoitettu 1-4 kunnassa järjestö- ja kansalaistoiminnan sekä kuntaorganisaation kohtaamispaikaksi 2-4 koulutusta hyvin kohdennetuilla aiheilla, joille tilataan valtakunnallisesti tasokas kouluttaja. Yhteistyö AVIn, ELYjen, kuntien ja järjestöjen kesken.	Esittelytilaisuuksien määrä Kokoon-tumiskerrat ja osallistujamäärät Koulutusten määrät
Tuetaan järjestöyhteistyön tiivistämistä Etelä- ja Pohjois-Savossa	Haetaan Pohjois- ja Etelä-Savosta yhdistyskumppaneita, joiden kanssa järjestetään alueen toimijoille foorumeja/keskustelutilaisuuksia/työpajoja. Järjestöfoorumien, yhdistysohjelman ja JANE-toimintamallin benchmarkkaus	Alueellisten tarpeet ja näkökohdat on selvitetty ja mahdolliset järjestöyhteistyön tiivistämiseen tähtäävät kehittämistoimet on aloitettu	Verkostokokousten määrä Etelä- ja Pohjois-Savossa Uusien yhteistyömuotojen kuvaus

	(vertailukehittäminen) Etelä- ja Pohjois-Savoon huomioiden alueelliset tarpeet ja näkökohdat		
Verkostotoiminnan kehittäminen	Uusien verkostojen ja verkkoalustojen selvittäminen	Toiminnalliset verkostot, joilla tavoitteet ja koordinointi: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Monikulttuurisuuskeskusten yhteistyö (Mikkeli, Kuopio, Savonlinna, Joensuu, Lieksa, Iisalmi), kehittämisteemana neuvonta ja koulutukset ➤ järjestöjen viestintään liittyvän verkoston konsultointi Etelä-Savossa ➤ KYLÄTIETO Pohjois-Karjala esittelyä 	
Terveysviestinnän kehittämistoimet	Terveyskampanjan toteutus maakuntien kesken alue- ja paikallistoimijoiden innovoimana	Järjestöjen terveysviestinnällinen osaaminen on kehittynyt	Toimijakysely, osallistujamäärät, kohderyhmä tavoittaminen ym.

Kehittämisk rakenne ja teematyöryhmät

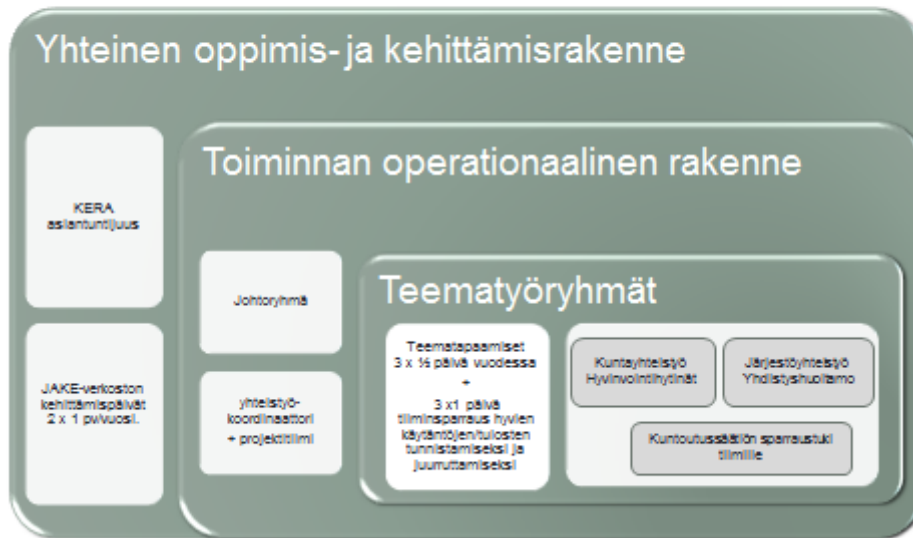
Hankkeen innovatiivisuus pohjautuu uudentyypiseen yhteistyöhön hankekumppaneiden välille. Kullakin toimijalla on taustallaan laaja yhteistoimintaverkosto ja jokainen toimija tuo hankkeeseen oman näkökulmansa. Laajan kumppanuushankkeen koordinoimiseksi ja eri toimijoiden sitouttamiseksi on luotu yhdistävä kehittämisverkosto. Kehittämisverkosto muodostuu yhteisestä oppimis- ja kehittämisk rakenteesta, johon kuuluu hanketoimijoiden itsearviointin tuki ja sidosryhmäverkoston ulkoinen prosessiarviointi. Kehittämisverkoston toteuttajat, kohderyhmä ja sidosryhmäverkosto ovat luomassa ja vaikuttamassa JAKE-hankkeen kehittämistoimiin (kuva 1). Kehittämisverkoston käytännön toiminta muodostuu kaksi kertaa vuodessa järjestettävistä JAKE-verkostopäivistä sekä kolme kertaa vuodessa kokoontuvista kahdesta teematyöryhmästä. Vuodelle 2016 kehittämisverkoston työryhmärakennetta on linjattu uudelleen siten, että neljän teematyöryhmän sijaan teemaryhmätoiminta on yhdistetty kahteen teemaryhmään (kunta- ja järjestöyhteistyö teemaryhmät). Teemaryhmätoiminnan linjauksella tuetaan paremmin hankkeen päätavoitteita ja eri toimijoiden ”ristiinpolystystä”. Lisäksi teematyöryhmien yhdistämisellä tuetaan sitä, että operationaaliselle toiminnalle (johtoryhmä + projektitiimi) vapautuu tiimin sparraustukea kolme kertaa vuodessa hyvien käytäntöjen/tulosten tunnistamiseksi ja toiminnan vakiinnuttamiseksi (kuva 2). Kunta-järjestö yhteistoimintarakenne – Hyvinvointihytinät on kuvattu kuvassa 3.

Kehittämisrakenteen tuki ja ohjaus sekä kehittämisverkosto

Kuva 1. Jake-hankkeen prosessiarviointi sekä kehittämisk rakenteen ohjaus ja tuki

Kehittämiskeskusto

Kuva 2. Kehittämiskeskuston rakenne ja toimintamuodot

Kuva 3. Kunta-järjestö hyvinvointiyhteistyön toimintarakente